

**POROČILO Z DELOVNEGA PODROČJA MIGRACIJ,
MEDNARODNE ZAŠČITE IN VKLJUČEVANJA
ZA LETO 2016**

Izdalo: Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije
Pripravil: Direktorat za upravne notranje zadeve, migracije in naturalizacijo
Lektoriranje: mag. Nataša Podhraški, SPLIKD
Oblikovanje: Mirsada Dželadini, SUPG
Tisk: Tisk Žnidarič, d. o. o.
Naklada: 300 izvodov
Ljubljana, april 2017

www.mnz.gov.si
www.emm.si
www.infotujci.si

KAZALO

1	UVOD	5
2	DEJAVNOSTI PRI PRIPRAVI IN SPREJEMU ZAKONODAJE	9
2.1	Sprejem novega Zakona o mednarodni zaščiti	9
2.2	Sprejem Odloka o določitvi seznama varnih izvornih držav	10
2.3	Predlog novele Zakona o tujcih	10
3	DEJAVNOSTI PRI IZVAJANJU IZVEDBENEGA NAČRTA PREMESTITVE OSEB, KI OČITNO POTREBUJEJO ZAŠČITO, IZ ITALIJE IN GRČIJE TER TRAJNE PRESELITVE OSEB IZ TRETJIH DRŽAV	13
3.1	Dejavnosti pri izvajanju izvedbenega načrta premestitve oseb, ki očitno potrebujejo mednarodno zaščito, iz Italije in Grčije	13
3.2	Vzpostavitev dveh novih izpostav azilnega doma v Ljubljani in Logatcu	14
3.3	Dejavnosti medresorske delovne skupine za koordinacijo Izvedbenega načrta premestitve 567 oseb iz Italije in Grčije in trajne preselitve 20 oseb iz tretjih držav	15
4	IZVAJANJE PILOTNEGA PROJEKTA NASTANITVE IN OSKRBE MLADOLETNIKOV BREZ SPREMSTVA V POSTOJNI IN NOVI GORICI	17
5	STATISTIČNI PODATKI	19
5.1	Zakonite migracije	19
5.1.1	Veljavna dovoljenja za prebivanje v letu 2016	19
5.1.2	Izdana dovoljenja za prebivanje	24
5.1.3	Statistični podatki po ZPŠOIRSP	29

5.1.4	Pritožbeni postopki in postopki na prvi stopnji v pristojnosti MNZ	31
5.2	Mednarodna zaščita	32
5.2.1	Struktura prosilcev v postopkih mednarodne zaščite v letu 2016	32
5.2.2	Struktura oseb, ki jim je bil priznan status mednarodne zaščite v letu 2016	37
5.2.3	Nastanitev prosilcev za mednarodno zaščito	39
6	VKLJUČEVANJE V SLOVENSKO DRUŽBO	41
6.1	Programi pomoči pri vključevanju oseb z mednarodno zaščito v slovensko družbo	41
6.2	Vključevanje državljanov tretjih držav	45
7	ČRPANJE EVROPSKIH SREDSTEV	49
7.1	Črpanje sredstev iz Sklada za azil, migracije in vključevanje za izvajanje programov, namenjenim tujcem	49
7.2	Spletna stran www.infotujci.si	55
8	DRUGE DEJAVNOSTI V SKLOPU EVROPSKIH INSTITUCIJ IN MEDNARODNEGA SODELOVANJA	57
8.1	Twinning projekt: Podpora nacionalnemu azilnemu sistemu Republike Srbije	57
8.2	Revizijsko poročilo Računskega sodišča o učinkovitosti in uspešnosti ukrepov za integracijo humanitarnih migrantov	59
8.3	Evropska migracijska mreža (EMN)	60
8.4	Evropski urad za podporo azilu (EASO)	61
8.5	Evropska integracijska mreža (EIM)	63

1 UVOD

Temeljne naloge Urada za migracije, ki deluje znotraj Direktorata za upravne nortanje zadeve, migracije in naturalizacijo, so spremljanje stanja pri migracijah, mednarodni zaščiti in vključevanju oseb s priznано mednarodno zaščito ter tujcev, preučevanje pojavov in gibanj pri migracijah, mednarodni zaščiti in vključevanju, ustrezno odzivanje in sprejemanje potrebnih ukrepov, nadzorovanje izvajanja zakonov in drugih predpisov, sodelovanje pri oblikovanju EU-zakonodaje, priprava zakonodaje glede mednarodne zaščite in legalnih migracij, druge dejavnosti politike migracij in mednarodne zaščite ter priprava in sodelovanje pri izvajanju programov, financiranih iz evropskih skladov in namenjenih migracijam, mednarodni zaščiti in vključevanju.

Urad za migracije je pri izvajanju nalog v letu 2016 sodeloval s pristojnimi državnimi organi, lokalnimi skupnostmi, krajevno pristojnimi centri za socialno delo, upravnimi enotami, domačimi in tujimi mednarodnimi organizacijami ter nevladnimi organizacijami.

V poročilu so izpostavljene najpomembnejše dejavnosti, ki jih je Urad za migracije izvedel v letu 2016. To so:

- spremembe zakonodaje glede zakonitih migracij, mednarodne zaščite in vključevanja,
- sprejem Odloka o določitvi seznama varnih izvornih držav,

- dejavnosti, povezane z izvajanjem izvedbenega načrta premestitve 587 oseb, ki očitno potrebujejo mednarodno zaščito, iz Italije in Grčije,
- vzpostavitev dveh novih izpostav azilnega doma v Ljubljani in Logatcu,
- izvajanje pilotnega projekta nastanitve in oskrbe mladoletnikov brez spremstva v Postojni in Novi Gorici,
- zagotavljanje statističnih podatkov glede zakonitih migracij, mednarodne zaščite in vključevanja,
- izvajanje programov, podprtih s sredstvi Sklada za azil, migracije in integracijo (mednarodna kratica AMIF) v letu 2016.

V sklopu rednih nalog je Urad za migracije aktivno sodeloval tudi pri izvajanju letnega programa Evropske migracijske mreže (mednarodna kratica EMN), Evropske agencije za podporo azilu (mednarodna kratica EASO) ter Nacionalne kontaktne točke Evropske integracijske mreže (mednarodna kratica EIN).

2 DEJAVNOSTI PRI PRIPRAVI IN SPREJEMU ZAKONODAJE

2.1 Sprejem novega Zakona o mednarodni zaščiti

Na začetku marca 2016 je Državni zbor Republike Slovenije na predlog Vlade Republike Slovenije sprejel novi Zakon o mednarodni zaščiti (ZMZ-1, Uradni list RS, št. 22/16), ki je začel veljati 24. aprila 2016. Zakon celovito ureja mednarodno zaščito, v slovenski pravni red prenaša pravo EU¹ ter usklajuje slovensko zakonodajo glede mednarodne zaščite z zakonodajo preostalih držav članic EU v smislu vzpostavljanja skupnega evropskega azilnega sistema. Cilj zakona je predvsem uvedba zakonitih, učinkovitih in hitrih azilnih postopkov, ki dajejo potrebno zaščito državljanom tretjih držav in omogočajo njihovo vključevanje v slovensko družbo. Zakon podrobneje in jasneje določa posebna jamstva za prosilce iz ranljivih skupin in prosilce, ki potrebujejo posebna postopkovna jamstva; podrobneje določa tudi roke za izdajo odločitve na prvi stopnji ter jasneje opredeljuje institut nedopustne prošnje. Raven pravic prosilcev za mednarodno zaščito se z novim zakonom ne spreminja, obseg pravic oseb s priznano mednarodno zaščito pa se je zmanjšal tam, kjer so te presegale minimalne standarde, določene z evropskim zakonodajnim okvirom skupnega azilnega sistema.

¹ Direktiva 2013/32/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o skupnih postopkih za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite (prenovitev), Direktiva 2013/33/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o standardih za sprejem prosilcev za mednarodno zaščito (prenovitev) in Direktiva 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite (prenovitev).

2.2 Sprejem Odloka o določitvi seznama varnih izvornih držav

Vlada Republike Slovenije je februarja 2016 sprejela odlok o določitvi seznama varnih izvornih držav. Kot varne izvorne države so določene: Albanija, Alžirija, Bangladeš, BiH, Črna gora, Egipt, Kosovo, Makedonija, Maroko, Srbija, Tunizija in Turčija. Odlok določa, da Ministrstvo za notranje zadeve redno pregleduje stanje v teh državah ter v primeru poslabšanja v posamezni državi predlaga njen umik s seznama varnih izvornih držav. Odlok je začel veljati 20. februarja 2016. Glavni namen sprejema odloka je bil zagotoviti obravnavo prošenj za mednarodno zaščito v zakonsko določenih rokih. Z označitvijo nekaterih držav za varne izvorne države se namreč sistem mednarodne zaščite razbremeni tistih oseb, ki zaščite dejansko ne potrebujejo. Pri tem je treba poudariti, da samo dejstvo, da ima oseba državljanstvo države, ki je označena za varno izvorno državo, oziroma je imela v slednji običajno prebivališče, če gre za osebo brez državljanstva, še ne pomeni, da oseba nima pravice vložiti prošnje za mednarodno zaščito in pridobiti mednarodne zaščite v Republiki Sloveniji, če so za to podani zakonsko določeni pogoji.

2.3 Predlog novele Zakona o tujcih

Konec leta je Vlada Republike Slovenije sprejela predlog novele Zakona o tujcih ter ga poslala v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije po nujnem zakonodajnem postopku. Novela obravnava spremenjene razmere pri migracijah,

ki bi lahko ogrozile javni red in notranjo varnost Republike Slovenije, ter zagotavlja pravno podlago za sprejem začasnih in ozemeljsko omejenih ukrepov ob množičnem nedovoljenem priseljevanju. Namen ukrepov je preprečiti oziroma izključiti potrebo po morebitni razglasitvi izrednega stanja, kot predvideva Ustava Republike Slovenije.

3 DEJAVNOSTI PRI IZVAJANJU IZVEDBENEGA NAČRTA PREMESTITVE OSEB, KI OČITNO POTREBUJEJO ZAŠČITO, IZ ITALIJE IN GRČIJE TER TRAJNE PRESELITVE OSEB IZ TRETJIH DRŽAV

3.1 Dejavnosti pri izvajanju izvedbenega načrta premestitve oseb, ki očitno potrebujejo mednarodno zaščito, iz Italije in Grčije

Slovenija² je postopke premestitve začela izvajati marca 2016 s prvo najavo Italiji in Grčiji. V letu 2016 so bili izvedeni trije postopki premestitve, v katerih je bilo 23 državljanov Eritreje premeščenih iz Italije ter 84 državljanov Sirije in 17 državljanov Iraka premeščenih iz Grčije. Do konca decembra 2016 je bilo odločeno o 93 prošnjah, od katerih je bil 87 osebam priznan status begunca, petim je bila prošnja za mednarodno zaščito zavrnjena, v enem primeru pa je bil izdan sklep o ustavitvi postopka zaradi samovoljne zapustitve azilnega doma. Slovenija je do konca leta 2016 premestila 124 oseb, kar je 21,87 % oseb, ki jih je treba premestiti. Skladno z zavezami mora naša država do 26. septembra 2017 premestiti še 195 oseb iz Italije in 248 oseb iz Grčije.

² Sklep Sveta (EU) 2015/1523 z dne 14. septembra 2015 o uvedbi začasnih ukrepov pri mednarodni zaščiti v korist Italije in Grčije; Sklep Sveta (EU) 2015/1601 z dne 22. septembra 2015 o uvedbi začasnih ukrepov pri mednarodni zaščiti v korist Italije in Grčije; Sklep Vlade Republike Slovenije št. 21400/5/2016/5 z dne 10. marca 2016 o sprejemu načrta izvedbe premestitve 567 oseb iz Italije in Grčije in trajne preselitve 20 oseb iz tretjih držav.

Na zasedanju Evropskega sveta konec junija 2015 so voditelji držav in vlad sprejeli odločitev, da se bo v EU skupno preselilo 20.000 oseb znotraj predvidene trajne preselitve. Slovenija se je zavezala sprejemu 20 oseb iz tretjih držav, predvidoma državljanov Sirije iz Turčije, Libanona ali Jordanije. Skladno s sporazumom EU-Turčija, ki je bil sprejet aprila 2016, je bilo dogovorjeno, da se iz Turčije v Slovenijo preseli 20 državljanov Sirije. Vlada Republike Slovenije je 4. avgusta 2016 sprejela sklep, da se na podlagi sporazuma EU-Turčija sprejme še 40 državljanov Sirije, ki se jim lahko prizna status begunca.

Ministrstvo za notranje zadeve (v nadaljnjem besedilu: MNZ) se zaveda, da je eden ključnih dejavnikov pri uspešni izvedbi projekta premestitve redna obveščenost lokalnih skupnosti oziroma njenih organov, nujno pa je tudi njihovo sodelovanje in vključevanje pri izvedbi projekta skupaj z vzpostavljanjem vzajemnega dialoga. V skladu s tem predstavniki MNZ redno izmenjujejo informacije in mnenja z lokalnimi skupnostmi in njenimi prebivalci na področjih, kamor so bili ali bodo premeščeni prosilci za mednarodno zaščito oziroma osebe z mednarodno zaščito.

3.2 Vzpostavitev dveh novih izpostav azilnega doma v Ljubljani in Logatcu

Zaradi zapolnjenih kapacitet azilnega doma na Viču s prihodom povečanega števila prosilcev za mednarodno zaščito je bil aktiviran Kontingentni načrt za zagotovitev oskrbe in nastanitve ob povečanju števila prosilcev za mednarodno zaščito, ki je bil sprejet 16. julija 2015. Načrt predvideva, da se ob povečanem številu

prosilcev za mednarodno zaščito in zapolnitvi kapacitet prosilce nastani v druge nastanitvene kapacitete države. Drugi odstavek 80. člena Zakona o mednarodni zaščiti določa, da lahko Vlada Republike Slovenije ob pričakovanem povečanju števila prosilcev za mednarodno zaščito ustanovi izpostave azilnega doma. V skladu s tem je sprejela sklep o ustanovitvi dveh izpostav azilnega doma, in sicer na lokaciji samskega doma na Kotnikovi 8 v Ljubljani in v Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje Republike Slovenije v Logatcu.

3.3 Dejavnosti medresorske delovne skupine za koordinacijo Izvedbenega načrta premestitve 567 oseb iz Italije in Grčije in trajne preselitve 20 oseb iz tretjih držav

Vlada Republike Slovenije je 10. marca 2016 sprejela Izvedbeni načrt premestitve 567 oseb iz Italije in Grčije in trajne preselitve 20 oseb iz tretjih držav. 31. marca 2016 je ustanovila medresorsko delovno skupino za koordinacijo izvedbenega načrta. Medresorska delovna skupina, v katero so vključeni predstavniki MNZ, MJU, MDDSZ, MOP, MORS in MIZŠ, je odgovorna za pripravo načrta nastanitvenih zmogljivosti za namestitvev oseb, ki bodo v Republiko Slovenijo premeščene in trajno preseljene, pripravo načrta vključevanja premeščenih in trajno preseljenih oseb na trg dela in zaposlovanja ter v sistem izobraževanja in tudi za pripravo rešitev za koordinirano izvedbo preostalih ukrepov iz izvedbenega načrta.

4 IZVAJANJE PILOTNEGA PROJEKTA NASTANITVE IN OSKRBE MLADOLETNIKOV BREZ SPREMSTVA V POSTOJNI IN NOVI GORICI

Vlada Republike Slovenije je konec junija 2016 sprejela odločitev, da se mladoletnikom brez spremstva, kot najboljčutljivejši kategoriji ranljivih oseb, zagotovi nastanitev v dijaških domovih. Znotraj pilotnega projekta so mladoletniki brez spremstva v obdobju od 1. avgusta 2016 do 31. julija 2017 nastanjeni v dijaška domova v Postojni in Novi Gorici. Če bi se pokazale dodatne potrebe, bodo Vlada Republike Slovenije in pristojna ministrstva zagotovili dodatne primerne prostore. Prva skupina 10 mladoletnikov brez spremstva je bila nastanjena v Dijaški dom Nova Gorica 29. avgusta 2016, druga skupina 10 mladoletnikov brez spremstva pa 30. avgusta 2016 in 1. septembra 2017 v Dijaški dom Postojna.

V obeh dijaških domovih sta zagotovljena strokovno delo in oskrba mladoletnikov brez spremstva, in sicer 24 ur na dan, vse leto. Posebna pozornost je namenjena povečevanju mladoletnikove kompetentnosti pri izbiri življenjskih možnosti, življenjskega sloga ter vrednostnega in normativnega sistema, ki mu bo olajšala vključitev v slovensko družbo. Pilotni projekt koordinira MNZ skupaj s pristojnimi ministrstvi (MDDSZ, MIZŠ). Po enem letu se bo pripravila celovita evalvacija projekta, ki bo pomagala pri razvoju sistemskih rešitev za ustrezno nastanitev mladostnikov brez spremstva v Republiki Sloveniji.

5 STATISTIČNI PODATKI

5.1 Zakonite migracije

5.1.1 Veljavna dovoljenja za prebivanje v letu 2016

Na dan 31. decembra 2016 je imelo v Republiki Sloveniji veljavno dovoljenje za prebivanje oziroma potrdilo o prijavi prebivanja 135.536 tujcev. 76.034 tujcev je imelo veljavno dovoljenje za stalno prebivanje in 34.815 tujcev veljavno dovoljenje za začasno prebivanje. 17.732 tujcev ima veljavno enotno dovoljenje za prebivanje in delo, sledita namen združitve družine (9.546) ter namen študija (2.036). Največ veljavnih dovoljenj za stalno ter začasno prebivanje so imeli državljani Bosne in Hercegovine (58.355), Kosova (16.580), Srbije (13.088), Makedonije (12.038) ter znatno manj državljani Ruske federacije (2.728), Ukrajine (2.197), Kitajske (1.173), Črne gore (911), ZDA (470) ter Tajske (284).

Znotraj Evropskega gospodarskega prostora (v nadaljnjem besedilu: EGP) so imeli na dan 31. decembra 2016 največ dovoljenj za prebivanje poleg državljanov Republike Hrvaške (10.855) še državljani Bolgarije (4.147), Italije (2.804), Nemčije (1.135) ter znatno manj državljani Slovaške (742), Madžarske (724), Romunije (609), Združenega kraljestva (576), Avstrije (511) in Poljske (415).

Tabela 1: Število posameznih vrst veljavnih dovoljenj na dan 31. decembra 2016

Dovoljenje za stalno prebivanje za državljane tretjih držav	Dovoljenje za stalno prebivanje za državljane EU (EGP in Švica)	Dovoljenje za začasno prebivanje	Potrdilo o prijavi prebivanja
76.034	10.511	34.815	14.176
86.545		48.991	
135.536			

Tabela 2: Število veljavnih dovoljenj za začasno prebivanje glede na razlog ali namen na dan 31. decembra 2016

RAZLOG/NAMEN	ŠTEVILO
Enotno dovoljenje za prebivanje in delo*	17.732
Združitev družine	9.546
Študij	2.036
Drugi razlogi/nameni	5.501
SKUPAJ	34.815

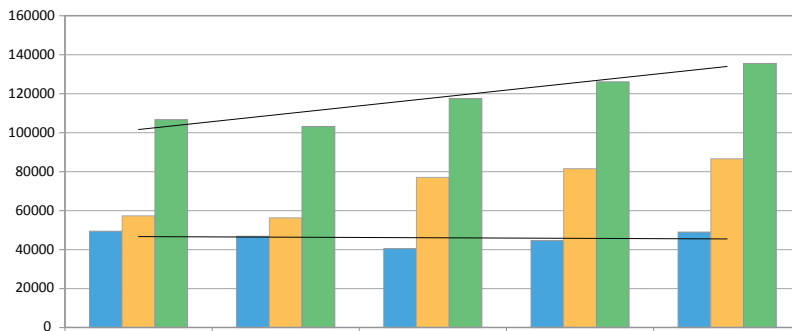
Tabela 3: Seznam prvih desetih tretjih držav, katerih državljani so imeli na dan 31. decembra 2016 največ veljavnih dovoljenj za prebivanje v Republiki Sloveniji

DRŽAVA	DOVOLJENJE ZA STALNO PREBIVANJE	DOVOLJENJE ZA ZAČASNO PREBIVANJE	SKUPAJ
Bosna in Hercegovina	41.987	16.368	58.355
Kosovo	12.447	4.133	16.580
Srbija	7.211	5.877	13.088
Makedonija	9.167	2.872	12.039
Ruska federacija	690	2.038	2.728
Ukrajina	1.140	1.057	2.197
Kitajska	864	309	1.173
Črna gora	630	281	911
Združene države	177	293	470
Tajska	175	109	284

Tabela 4: Seznam desetih držav EGP, iz katerih prihajajo državljani, ki imajo največ veljavnih dovoljenj za stalno prebivanje za državljana EU in potrdil o prijavi prebivanja

DRŽAVA	DOVOLJENJE ZA STALNO PREBIVANJE ZA DRŽAVLJANA EU	POTRDILO O PRIJAVI PREBIVANJA	SKUPAJ
Hrvaška	6.731	4.124	10.855
Bolgarija	1.061	3.086	4.147
Italija	508	2.296	2.804
Nemčija	487	648	1.135
Slovaška	244	498	742
Madžarska	127	597	724
Romunija	167	442	609
Združeno kraljestvo	197	379	576
Avstrija	200	311	511
Poljska	131	284	415

Grafikon 1: Gibanje števila veljavnih dovoljenj za prebivanje v zadnjih petih letih, s stanjem na dan 31. decembra 2016

	Leto 2012	Leto 2013	Leto 2014	Leto 2015	Leto 2016
 Dovoljenja za začasno prebivanje / Potrdilo o prijavi prebivanja	49.391	46.808	40.485	44.582	48.991
 Dovoljenje za stalno prebivanje	57.263	56.289	77.021	81.503	86.545
 SKUPAJ	106.654	103.097	117.506	126.085	135.536

V zadnjih petih letih opažamo povečanje števila veljavnih dovoljenj za prebivanje, iz podatkov pa je razvidno, da je to predvsem posledica večjega števila veljavnih dovoljenj za stalno prebivanje, veljavna dovoljenja za začasno prebivanje pa ostajajo na približno enaki ravni.

V Republiki Sloveniji prebivajo tujci iz 156 držav, od leta 2014 to pomeni kar 34-odstotno povečanje števila držav, iz katerih prihajajo tujci (med drugim pri-

hajajo tudi iz Hongkonga, San Marina ali Komorov). Tabela 5 prikazuje število držav, iz katerih prihajajo tujci, po geografski legi.

Tabela 5: Prikaz kontinentov, s katerih prihajajo tujci, ki prebivajo v Republiki Sloveniji

GEOGRAFSKA LEGA	ŠTEVILO
Afrika	38
Avstralija z Oceanijo	3
Azija	30
Bližnji vzhod	14
Evropa	44
Južna Amerika	9
Srednja Amerika	16
Severna Amerika	2
SKUPAJ	156

5.1.2 Izdana dovoljenja za prebivanje

V letu 2016 so bila izdana 49.303 dovoljenja za prebivanje oziroma potrdila o prijavi prebivanja, od tega 39.748 državljanom tretjih držav in 9.555 državljanom EGP in Švice. Kot običajno je največ dovoljenj za začasno prebivanje izdanih zaradi podaljšanja (13.285) – od skupnega števila izdanih dovoljenj za začasno prebivanje podaljšanje tega dovoljenja obsega 46,6 % vseh izdanih dovoljenj za začasno prebivanje. V primerjavi z letom 2015 je bilo izdanih 8,97 % več dovo-

ljenj za prebivanje, pri čemer pa je bilo državljanom EGP in Švice izdanih okoli 200 potrdil o prijavi prebivanja manj kot v letu 2015 (9.716), državljanom tretjih držav pa 11,8 % več dovoljenj kot v letu 2015. Več v tabelah 6 in 7.

Tabela 6: Število izdanih dovoljenj za prebivanje oziroma potrdil o prijavi prebivanja v letu 2016

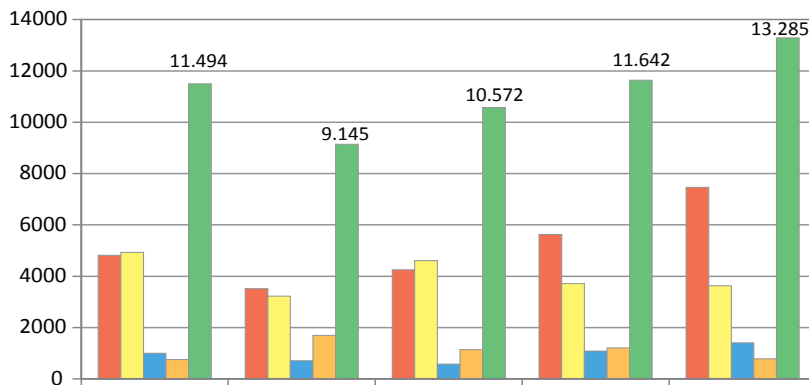
Dovoljenje za stalno prebivanje za državljane tretjih držav	Dovoljenje za stalno prebivanje za državljane EU (EGP in Švica)	Dovoljenje za začasno prebivanje	Potrdilo o prijavi prebivanja
6.230	799	33.518	9.555
7.029		42.274	
49.303			

Tabela 7: Število izdanih posameznih vrst dovoljenja za začasno prebivanje v letu 2016

VRSTA DOVOLJENJA	ŠTEVILO
Prvo dovoljenje za začasno prebivanje	13.285
Podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje	19.731
Nadaljnje dovoljenje za začasno prebivanje	497
Potrdilo o prijavi prebivanja	6.744
Obnova potrdila o prijavi prebivanja	2.017
SKUPAJ	42.274

Grafikon 2 prikazuje gibanje števila izdanih prvih dovoljenj glede na razlog oziroma namen prebivanja med letoma 2012 in 2016. Iz podatkov izhaja, da se je število vseh izdanih dovoljenj za prebivanje glede na leto 2015 nekoliko povečalo, skupaj za slabih 12 %, povečanje pa se je zgodilo predvsem zaradi večjega števila državljanov tretjih držav, ki jim je bilo izdano dovoljenje, in večjega števila izdanih dovoljenj za stalno prebivanje (7.029).

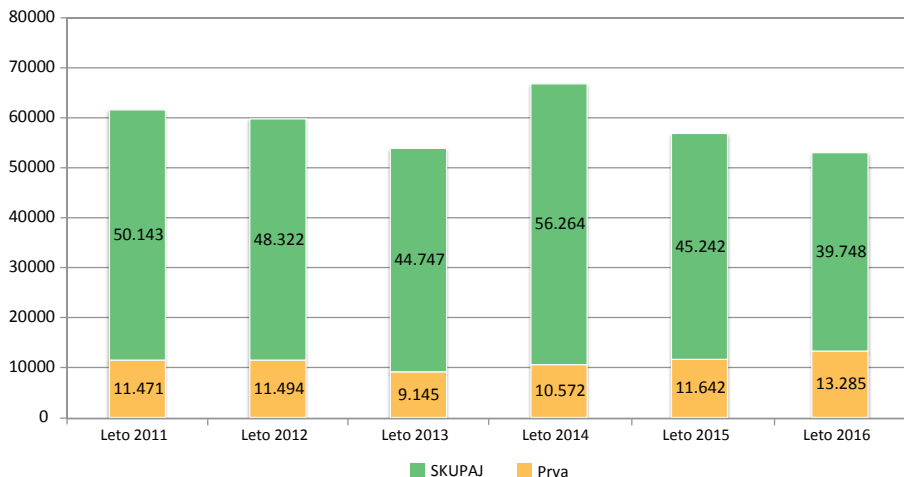
Grafikon 2: Gibanje izdanih dovoljenj za prvo začasno prebivanje glede na razlog oziroma namen po letih izdaje v obdobju 2012–2016

	Leto 2012	Leto 2013	Leto 2014	Leto 2015	Leto 2016
Enotno dovoljenje	4.812	3.513	4.250	5.627	7.468
Združitev družine	4.927	3.222	4.606	3.716	3.626
Študij	1.002	711	578	1.088	1.407
Ostali razlogi	753	1.699	1.138	1.211	784
SKUPAJ	11.494	9.145	10.572	11.642	13.285

Tudi v letu 2016 se je nadaljeval trend zmanjševanja izdaje prvih dovoljenj za začasno prebivanje zaradi združitve družine (posledica sprememb Zakona o tujcih iz leta 2014). V zadnjih treh letih se povečuje delež izdanih prvih dovoljenj za začasno prebivanje iz razloga zaposlitve ali dela oziroma od 1. septembra 2015 enotnih dovoljenj za prebivanje in delo³.

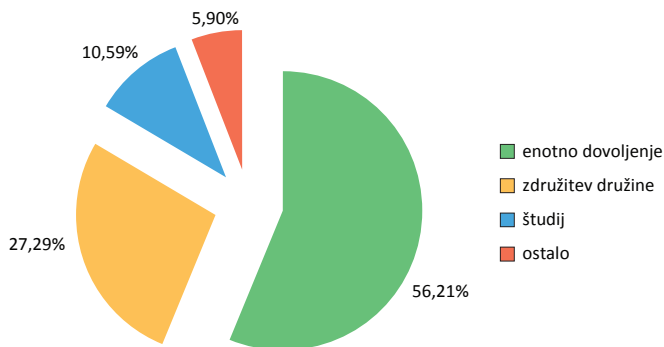
Grafikon 3: Gibanje izdanih prvih dovoljenj za začasno prebivanje v obdobju 2011–2016 glede na izdana vsa dovoljenja za prebivanje

³ V celotnem gradivu, posebno v tabelah in grafikonih, kjer se navaja enotno dovoljenje za prebivanje in delo, so za pretekla leta upoštevana dovoljenja za začasno prebivanje zaradi zaposlitve ali dela.

Prva dovoljenja za začasno prebivanje obsegajo povprečno 20 % vseh izdanih dovoljenj za prebivanje. Struktura izdanih prvih dovoljenj za začasno prebivanje se je v zadnjih dveh letih precej spremenila. Če je bilo do konca leta 2014 število izdanih prvih dovoljenj za začasno prebivanje zaradi zaposlitve ali dela skoraj enako številu izdanih prvih dovoljenj za začasno prebivanje zaradi združitve družine ali je celo presegalo število prvih začasnih dovoljenj zaradi zaposlitve ali dela (v letu 2014), pa se je v zadnjih dveh letih, odkar veljajo spremenjene določbe 47. člena Zakona o tujcih (pogoj enoletnega predhodnega prebivanja), struktura spremenila v prid izdanim enotnim dovoljenjem za prebivanje in delo, kar je mogoče videti na grafikonu 4, ki prikazuje strukturo izdanih prvih dovoljenj za začasno prebivanje v letu 2016.

Grafikon 4: Izdana prva dovoljenja za začasno prebivanje v letu 2016

5.1.3 Statistični podatki po ZPŠOIRSP⁴

Tabeli 8 in 9 prikazujeta osnovne statistične podatke v postopkih za določitev denarne odškodnine in priznanja statusa upravičenca na podlagi Zakona o povračilu škode osebam, ki so bile izbrisane iz registra stalnega prebivalstva – ZPŠOIRSP v obdobju od 18. junija 2014 do 31. decembra 2016.

Tabela 8: Število zahtevkov za določitev denarne odškodnine, zahtevkov za priznanje statusa upravičenca ter tožb

Število zahtevkov za določitev denarne odškodnine v upravnem postopku	Število zahtevkov za priznanje statusa upravičenecv	Število na Državno pravobranilstvo RS vloženih predlogov za plačilo denarne odškodnine v predhodnem postopku	Število vloženih tožb v sodnem postopku
7.689	82	57	61

⁴ Zakon o povračilu škode osebam, ki so bile izbrisane iz registra stalnega prebivalstva (Uradni list RS, št. 99/13), ki je začel veljati dne 18.12.2013, uporabljati pa se je začel 18.6.2014.

Tabela 9: Število in vrsta izdanih odločitev v upravnem postopku

		UGODENO	ZAVRNITEV	ZAVRŽENJE	USTAVITEV
Število odločitev o določitvi denarne odškodnine	7.492	5.490	1.802	114	86
Število odločitev v povezavi s priznanjem statusa upravičenca	57	4	28	5	20
Skupni znesek določenih odškodnin na podlagi pravnomočnih odločitev v upravnem postopku	24.860.250,00 EUR				

Izplačila odškodnin upravičencem potekajo tekoče. Na podlagi ZPŠOIRSP so upravne enote v letu 2014 upravičencem izplačale skupaj 3.977.200,00 EUR, v letu 2015 skupaj 5.135.686,22 EUR ter v letu 2016 skupaj 5.117.622,22 EUR. Od uveljavitve ZPŠOIRSP je bilo tako skupaj izplačanih 14.230.508,44 EUR odškodnin.

Kot je razvidno iz evidence o odločitvah in izplačilih denarne odškodnine, ki se vodi na podlagi ZPŠOIRSP, je bilo poleg zahtev za določitev denarne odškodnine v upravnem postopku v obdobju od uveljavitve ZPŠOIRSP do 31. decembra 2016 na Državno pravobranilstvo Republike Slovenije vloženi tudi 57 predlogov za

plačilo denarne odškodnine v predhodnem postopku, od katerih je bilo ugodno štirim predlogom, zavrženih 28 predlogov, zavrženi so bili štirje predlogi, ustavljenih pa je bilo 20 predlogov. Sodišča so prejela 61 tožb za plačilo denarne odškodnine v sodnem postopku.

5.1.4 Pritožbeni postopki in postopki na prvi stopnji v pristojnosti MNZ

V letu 2016 je MNZ, Urad za migracije, kot organ druge stopnje prejel 193 pritožb zoper odločitve upravnih enot, od tega:

- 78 pritožb v postopkih izdaje ali prenehanja dovoljenja za prebivanje ali potrdil o prijavi prebivanja po Zakonu o tujcih;
- 71 pritožb v postopkih izdaje dovoljenja za stalno prebivanje ali posebnih odločb po Zakonu o urejanju statusa državljanov drugih držav naslednic nekdanje SFRJ v Republiki Sloveniji (ZUSDDD);
- 44 pritožb v postopkih za določitev denarne odškodnine ali o priznanju statusa upravičenca po Zakonu o povračilu škode osebam, ki so bile izbrisane iz registra stalnega prebivalstva (ZPŠOIRSP).

V letu 2016 je MNZ, Urad za migracije, odločil o 192 pritožbah, in sicer:

- o 75 pritožbah v postopkih po Zakonu o tujcih,
- o 70 pritožbah v postopkih po ZUSDDD,
- o 47 pritožbah v postopkih po ZPŠOIRSP.

Poleg navedenega je MNZ, Urad za migracije, v letu 2016 kot organ prve stopnje na podlagi tretjega odstavka 51. člena Zakona o tujcih izdal tudi eno dovoljenje za začasno prebivanje tujcu, katerega prebivanje v Republiki Sloveniji je v interesu naše države.

5.2 Mednarodna zaščita

5.2.1 Struktura prosilcev v postopkih mednarodne zaščite v letu 2016

a) Prosilci za mednarodno zaščito v letu 2016⁵

V letu 2016 je bilo skupaj vloženih več prošenj za mednarodno zaščito kot v letu 2015, in sicer 1.308, od tega je bilo 42 ponovnih prošenj, 44 prošenj pa je bilo vrnjenih v ponovni postopek. Skupaj je bilo rešenih 1.136 prošenj za mednarodno zaščito. V primerjavi z letom 2015, ko so največ prošenj za mednarodno zaščito vložili državljani Afganistana (48), sledijo državljani Iraka (43) in Irana (34), so v letu 2016 znatno več oziroma največ prošenj vložili državljani Afganistana, in sicer 419. V letu 2016 je za mednarodno zaščito skupaj zaprosilo 1.085 oziroma 82,95 % prosilcev in 223 oziroma 17,05 % prosilk. Med njimi je bila skoraj polovica stara od 18 do 34 let. Mladoletnik v spremstvu staršev ali zakonitih zastopnikov do 17. leta je bil 201, od tega 121 dečkov ter 80 deklic. Mladoletnih prosilcev brez spremstva je bilo 244, od tega večina dečkov, in sicer 242, ter dve deklici. Več v tabelah od 10 do 15.

⁵ Statistika prikazuje vse prosilce za mednarodno zaščito, tudi tiste, ki so v Republiko Slovenijo vstopili kot del projekta premetitve iz Italije in Grčije.

Tabela 10: Število vloženih in rešenih prošenj za mednarodno zaščito v letu 2016

Število prošenj za mednarodno zaščito, ki so bile prvič vložene v letu 2016	1.222
Število ponovnih prošenj za mednarodno zaščito	42
Število prošenj, vrnjenih v ponovni postopek	44
Število rešenih prošenj za mednarodno zaščito	1.136

Tabela 11: Število prosilcev za mednarodno zaščito v letu 2016 glede na državo izvora

DRŽAVA	ŠTEVILO PROSILCEV
Afganistan	419
Alžirija	42
Eritreja	28
Irak	120
Iran	78
Kosovo	18
Libija	17
Maroko	39
Nigerija	9
Pakistan	104
Rusija	6
Sirija	281
Somalija	3
Srbija	21

DRŽAVA	ŠTEVILO PROSILCEV
Tunizija	11
Ukrajina	1
Turčija	60
Druge države	51
SKUPAJ	1.308

Tabela 12: Število prosilcev za mednarodno zaščito po spolu

MOŠKI	ŽENSKI
1.085	223
1.308	

Tabela 13: Število prosilcev za mednarodno zaščito po starosti

STAROST	ŠTEVILO	ODSTOTEK
0 - 13 let	202	15,44
14 - 17 let	243	18,58
18 - 34 let	694	53,06
35 - 64 let	166	12,69
nad 65 let	3	0,23
SKUPAJ	1.308	100

Tabela 14: Število mladoletnikov v spremstvu staršev ali zakonitih zastopnikov, prosilcev za mednarodno zaščito po spolu

SPOL	DEČKI	DEKLICE	SKUPAJ
SKUPAJ	121	80	201

Tabela 15: Število mladoletnih prosilcev brez spremstva po spolu

SPOL	DEČKI	DEKLICE	SKUPAJ
SKUPAJ	242	2	244

b) **Prosilci za mednarodno zaščito, ki so v Slovenijo prispeli v postopkih premestitve iz Italije in Grčije v letu 2016**

Posebna kategorija prosilcev za mednarodno zaščito so osebe, državljani tretjih držav, ki so v Republiko Slovenijo prispeli v postopkih premestitve iz Italije in Grčije (več v poglavju 3 in tabelah od 16 do 19).

Tabela 16: Število prosilcev za mednarodno zaščito, oseb, ki so v Slovenijo prispele v postopkih premestitve iz Italije in Grčije v letu 2016, glede na državo izvora

DRŽAVA	ŠTEVILO PROSILCEV
Sirija	84
Eritreja	23
Irak	17
SKUPAJ	124

Tabela 17: Število prosilcev za mednarodno zaščito, oseb, ki so v Slovenijo prispele v postopkih premestitve iz Italije in Grčije v letu 2016, glede na državo izvora in spol

MOŠKI	ŽENSKI
Eritreja	
22	1
Sirija	
57	27
Irak	
10	7

Tabela 18: Število prosilcev za mednarodno zaščito, oseb, ki so v Slovenijo prispele v postopkih premestitve iz Italije in Grčije v letu 2016, po starosti

STAROST	ŠTEVILO	ODSTOTEK
0–13 let	46	37,1
14–17 let	3	2,4
18–34 let	56	45,2
35–64 let	19	15,3
nad 65 let	0	0
SKUPAJ	124	100

5.2.2 Struktura oseb, ki jim je bil priznan status mednarodne zaščite v letu 2016

a) Osebe s priznanim statusom mednarodne zaščite v letu 2016

V obdobju od leta 1995 do 2016 je bila v Republiki Sloveniji priznana mednarodna zaščita skupno 393 osebam. V letu 2016 je bila mednarodna zaščita priznana 170 osebam, od tega je bil 138 osebam priznan status begunca in 32 osebam status subsidiarne zaščite. Med osebami, ki jim je bila priznana mednarodna zaščita, je bilo največ moških (124). Največ statusov mednarodne zaščite je bilo priznanih državljanom Sirije, in sicer 88, sledijo državljani Iraka (29), Eritreje (22), Afganistana (14), Irana (12) in Kazahstana (5).

Tabela 19: Število vseh oseb s priznano mednarodno zaščito v Sloveniji v letu 2016 po vrsti statusa in spolu oseb

VRSTA STATUSA	MOŠKI	ŽENSKI	SKUPAJ
Status begunca	103	35	138
Subsidiarna zaščita	21	11	32
SKUPAJ	124	46	170

Tabela 20: Število vseh oseb s priznano mednarodno zaščito v letu 2016 glede na državo izvora

DRŽAVA	ŠTEVILO
Sirija	88
Irak	29
Eritreja	22
Afganistan	14
Iran	12
Kazahstan	5
SKUPAJ	170

b) Osebe s priznano mednarodno zaščito, ki so v Republiko Slovenijo prispele v postopkih premestitve iz Italije in Grčije v letu 2016

Glej točko 3.1.

Tabela 21: Število vseh oseb s priznano mednarodno zaščito, ki so v Republiko Slovenijo prispele v postopkih premestitve iz Italije in Grčije v letu 2016, po vrsti statusa in spolu

VRSTA STATUSA	MOŠKI	ŽENSKI	SKUPAJ
Status begunca	64	23	87
Subsidiarna zaščita	0	0	0
SKUPAJ	64	23	87

Tabela 22: Število vseh oseb s mednarodno zaščito, ki so vstopile v Slovenijo v postopkih premestitve iz Italije in Grčije v letu 2016, glede na državo izvora

DRŽAVA	ŠTEVILO
Sirija	53
Irak	12
Eritreja	22
SKUPAJ	87

5.2.3 Nastanitev prosilcev za mednarodno zaščito

V azilnem domu in izpostavah v Logatcu in Ljubljani (Kotnikova) je bilo v obdobju od 1. januarja do 31. decembra 2016 na novo nastanjenih 1.308 prosilcev za mednarodno zaščito.

Tabela 23: Število bivalnih dni prosilcev za mednarodno zaščito v obdobju 2010–2016 v azilnem domu

LETO	Število bivalnih dni prosilcev po letih	Povprečno število dni nastanjenih prosilcev v azilnem domu
2010	21.220	55,40
2011	32.009	87,69
2012	35.609	97,56
2013	28.248	77,39
2014	18.147	49,72
2015	28.055	76,86
2016	60.618	166,07

6 VKLJUČEVANJE V SLOVENSKO DRUŽBO

6.1 Programi pomoči pri vključevanju oseb z mednarodno zaščito v slovensko družbo

Pomoč pri vključevanju

MNZ osebam s priznano mednarodno zaščito zagotavlja pomoč pri vključevanju v okolje, ki temelji predvsem na individualnem načrtovanju dejavnosti za posameznika, in sicer glede na njegovo predznanje, sposobnosti, želje ter realno postavljene cilje. Na dan 31. decembra 2016 je bilo v Sloveniji 242 oseb s priznano mednarodno zaščito v triletnem integracijskem obdobju. Ker je poznavanje jezika ključno za vključevanje v družbo, so osebe z mednarodno zaščito vključene v 300-urni tečaj učenja slovenskega jezika, ki sta ga v letu 2016 izvajala Javni zavod Cene Štupar v Ljubljani in Andragoški zavod v Mariboru. Obiskovalo ga je 55 oseb z mednarodno zaščito v Ljubljani in 13 oseb v Mariboru. Do dodatnih 100 ur tečaja je bilo upravičenih 19 oseb.

MNZ osebam z mednarodno zaščito krije tudi stroške prvega opravljanja preizkusa znanja iz slovenskega jezika. Stroški z opravljanjem izpita iz slovenskega jezika na osnovni ravni za štiri osebe so v letu 2016 znašali 488,00 EUR.

Dodatno pomoč pri vključevanju oseb z mednarodno zaščito v novo okolje ponujajo nevladne organizacije, in to znotraj projektov, sofinanciranih iz evropskih

skladov. Slovenska filantropija je za osebe, ki so v Republiko Slovenijo prišle na podlagi dogovorjenih kvot iz Grčije in Italije, izvajala projekt »Orientacijski program za osebe, preseljene v RS«.

Društvo Odnos je izvajalo projekt »Pomoč pri integraciji za osebe z mednarodno zaščito«, pri katerem so osebam z mednarodno zaščito pomagali pri urejanju življenjskih situacij, zagotavljali učno pomoč ter izvajali različne dejavnosti vključevanja. Zaradi pomanjkanja prostih kapacitet v integracijskih hišah je bil velik del dejavnosti iskanje ustreznih nastanitev v različnih krajih po Sloveniji.

Nastanitev oseb s priznano mednarodno zaščito

Osebe s priznano mednarodno zaščito so upravičene do nastanitve v integracijski hiši ali drugih nastanitvenih zmogljivostih ministrstva za obdobje do enega leta, ob utemeljenih zdravstvenih ali drugih razlogih pa se lahko na podlagi mnenja komisije bivanje podaljša še za šest mesecev.

V letu 2016 je bilo v integracijski hiši v Ljubljani nastanjenih 21 oseb, v integracijski hiši v Mariboru pa 49 oseb. V preteklem letu je bilo zaznati povečanje odklonilnega odnosa najemodajalcev do oddaje stanovanj osebam s priznano mednarodno zaščito, zaradi česar se je čas do pridobitve ustreznega stanovanja bistveno podaljšal. Posledično je to, ob polni zasedenosti integracijskih hiš, vodilo tudi do daljšega bivanja oseb v azilnem domu ali njegovih izpostavah po pridobitvi statusa mednarodne zaščite.

Mladoletniki brez spremstva s priznano mednarodno zaščito so bili nastanjeni v kriznih centrih za mlade, od avgusta dalje pa so nastanjeni v dijaških domovih v Postojni in Novi Gorici, kjer je bila zanje s sklepom Vlade Republike Slovenije vzpostavljena celovita oskrba. Več v poglavju 4.

Finančna pomoč osebam s priznano mednarodno zaščito

Do uveljavitve novega Zakona o mednarodni zaščiti, ki je začel veljati 24. aprila 2016, so bile osebe s priznano mednarodno zaščito z dnem dokončne odločbe o priznanju statusa in z nastanitvijo v integracijski hiši ali na zasebnem naslovu upravičene do enkratne denarne pomoči, o kateri je odločal pristojni organ po uradni dolžnosti. Osnovna višina enkratne denarne pomoči je bila enaka višini minimalnega dohodka, njena višina pa je bila odvisna od števila družinskih članov s priznano mednarodno zaščito in se je določala v skladu z ustreznim odstotkom osnovnega zneska minimalnega dohodka. Tako je bilo za dodelitev enkratne denarne pomoči 21 osebam porabljenih 5.429,63 EUR.

Osebe s priznano mednarodno zaščito, ki se nastanijo na zasebnem naslovu in nimajo lastnih sredstev za preživljanje ali jim preživljanje ni zagotovljeno kako drugače, so 18 mesecev od dneva pridobitve statusa upravičene do denarnega nadomestila za nastanitev na zasebnem naslovu. Obdobje upravičenosti do denarnega nadomestila se jim lahko podaljša za nadaljnjih 18 mesecev, če so prisotne na tečaju slovenskega jezika na vsaj 80 % ur.

Višina denarnega nadomestila za nastanitev na zasebnem naslovu se določi v odstotku osnovnega zneska minimalnega dohodka. V letu 2016 je denarno nadomestilo prejelo 76 vlagateljev ter njihovih družinskih članov, za kar je bilo porabljenih 161.952,92 EUR.

Izobraževanje

Osebe s priznano mednarodno zaščito so pri predšolski vzgoji, osnovnošolskem, srednješolskem, visokošolskem in univerzitetnem izobraževanju v pravicah in obveznostih izenačene z državljani Republike Slovenije.

Tabela 24: Število oseb z mednarodno zaščito, ki so vključene v izobraževanje

	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Osnovna šola	22	24	40
Srednja šola	11	5	10
Univerza	5	8	6
Osnovna šola za odrasle	14	11	18

Svetovalci za integracijo osebam z mednarodno zaščito pomagajo pri vpisih v izobraževalne ustanove, morebitne težave z njihovim šolanjem pa rešujejo z rednim

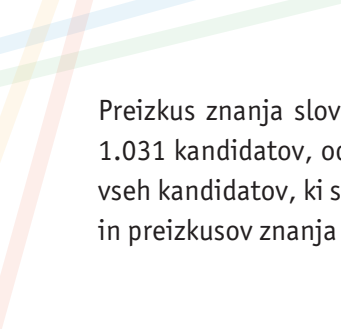
sodelovanjem s šolskimi svetovalnimi službami. Pri uspešnem šolanju vseh udeležencev izobraževanj je zelo pomembna učna pomoč, ki so jo izvajali prostovoljci nevladnih organizacij – društva Odnos in Slovenske filantropije.

Osebam z mednarodno zaščito, ki se šolajo in so prejemniki denarne socialne pomoči, je ministrstvo krilo tudi druge stroške z izvajanjem izobraževanja, kot so delovni zvezki, šolske dejavnosti – športni, kulturni, naravoslovni dnevi, šola v naravi ipd. Skupni navedeni stroški v letu 2016 znašajo 3.880,81 EUR.

6.2 Vključevanje državljanov tretjih držav

V letu 2016 je bilo izdanih 1.973 potrdil o izpolnjevanju pogojev za udeležbo v enotnem programu in 1.132 potrdil o izpolnjevanju pogojev za opravljanje prvega brezplačnega preizkusa znanja iz slovenskega jezika na osnovni ravni.

Državljanji tretjih držav so imeli možnost udeležbe v enotnem programu »Začetna integracija priseljencev« (v nadaljnjem besedilu: ZIP), ki vključuje tako učenje slovenskega jezika na osnovni ravni kot tudi seznanjanje s slovensko kulturo, zgodovino in ustavo. Tečaj se je v letu 2016 izvajal v 30 krajih. V tem obdobju je tečaj začelo 1.432 oseb.

Preizkus znanja slovenskega jezika na osnovni ravni je v letu 2016 opravljalo 1.031 kandidatov, od tega jih je 680 preizkus uspešno opravilo, kar znaša 63 % vseh kandidatov, ki so opravljali preizkus v letu 2016. Tečajev slovenskega jezika in preizkusov znanja slovenskega jezika so se udeležili tujci iz 54 držav.

7 ČRANJE EVROPSKIH SREDSTEV

7.1 Črpanje sredstev iz Sklada za azil, migracije in vključevanje za izvajanje programov, namenjenim tujcem

V letu 2016 je Urad za migracije nadaljeval črpanje sredstev iz novega Sklada za azil, migracije in vključevanje.

a) Programi, namenjeni državljanom tretjih držav

V letu 2016 se je nadaljevalo izvajanje programov za nudenje pomoči pri vključevanju širši skupini državljanov tretjih držav, ki se je začelo v letu 2015 in bo predvidoma trajalo do 30. junija 2018. Za izvedbo tečajev ZIP je v obdobju treh let namenjenih 1.845.000,00 EUR.

Tabela 25: Programi pomoči pri vključevanju državljanov tretjih držav, financirani iz AMIF

PROGRAM	IZBRANI IZVAJALEC	VREDNOST POGODBE (EUR)	TRAJANJE PROGRAMA
Izvajanje programa ZIP v Ljubljani, Domžalah, Grosupljem, Vrhniki in Kamniku ter izvajanje programa, prilagojenega na podlagi javnoveljavnega programa Slovenščina kot drugi in tuj jezik v Ljubljani	Cene Štupar – CILJ	615.000,00	24. avgust 2015–30. junij 2018
Izvajanje programa ZIP v Mariboru, na Ptuj in v Slovenski Bistrici ter izvajanje programa, prilagojenega na podlagi javnoveljavnega programa Slovenščina kot drugi in tuj jezik, v Mariboru	Andragoški zavod Maribor – ljudska univerza	180.000,00	23. november 2015–30. junij 2018
Izvajanje programa ZIP v Celju, Zagorju, Trbovljah in Slovenskih Konjicah	Ljudska univerza Celje s partnerji	90.000,00	21. avgust 2015–30. junij 2018
Izvajanje programa ZIP v Kranju, na Jesenicah in v Škofji Loki	Ljudska univerza Škofja Loka	105.000,00	21. julij 2015–30. junij 2018
Izvajanje programa ZIP v Kopru, Piranu, Izoli in Sežani	Veris, d. o. o.	180.000,00	29. julij 2015–30. junij 2018

PROGRAM	IZBRANI IZVAJALEC	VREDNOST POGODBE (EUR)	TRAJANJE PROGRAMA
Izvajanje programa ZIP v Slovenj Gradcu, Ravnah na Koroškem, Velenju in Žalcu	Andragoški zavod Ljudska univerza Velenje s partnerji	105.000,00	28. november 2015–30. junij 2018
Izvajanje programa ZIP v Novi Gorici, Ajdovščini, Postojni, Idriji in Tolminu	Ljudska univerza Ajdovščina s partnerjem	135.000,00	27. julij 2015–30. junij 2018
Izvajanje programa ZIP v Novem mestu	Center za izobraževanje in kulturo Trebnje	75.000,00	22. avgust 2015–30. junij 2018
Izvajanje programa ZIP v Krškem	Center za izobraževanje in kulturo Trebnje	15.000,00	22. avgust 2015–30. junij 2018
Izdaja slovarja za lažjo komunikacijo migrantov z zdravstvenim osebjem	Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta s partnerji	99.239,67	19. julij 2016–19. januar 2018

V letu 2016 je MNZ izvedel novo javno naročilo, s katerim namerava zagotoviti izvedbo tečajev slovenskega jezika za tujce v Celju, Zagorju, Trbovljah, Slovenskih Konjicah, Slovenj Gradcu, Ravnah na Koroškem, Velenju, Žalcu, Šoštanju, Novi Gorici, Ajdovščini, Postojni, Idriji in Tolminu. Skupna vrednost javnega naročila je 480.000,00 EUR.

b) Izvedeni programi pri sprejemu prosilcev za mednarodno zaščito

IZVAJALEC	NAZIV PROJEKTA	VREDNOST POGODBE (EUR)
PIC	Informiranje in pravno svetovanje tujcem glede mednarodne zaščite	223.278,61
IAŠ	Pomoč pri nastanitvi in oskrbi prosilcev za mednarodno zaščito	155.485,40
Javni zavod CENE ŠTUPAR	Opismenjevanje prosilcev za mednarodno zaščito	57.079,36
IAŠ	PATS	19.979,36
Pregelj, d. o. o.	Nudenje psihiatrične podpore prosilcem za mednarodno zaščito	77.295,08

Pri sprejemu prosilcev za mednarodno zaščito je bilo s sredstvi AMIF sofinancirano tudi naslednje:

- zagotavljanje brezplačne pravne pomoči pred sodišči,
- prevajanje in tolmačenje v postopkih mednarodne zaščite,
- predaje po Dublinski uredbi,
- zdravstveni pregledi prosilcev za mednarodno zaščito ob sprejemu,
- materialna oskrba prosilcev za mednarodno zaščito (žepnine, plačilo pomoči pri vzdrževalnih delih itd.),

- usposabljanje zakonitih zastopnikov za mladoletnike brez spremstva, svetovalcev za begunce,
- investicijsko vzdrževanje azilnega doma ter nakup opreme,
- finančna pomoč za nastanitev prosilcev za mednarodno zaščito na zasebnem naslovu.

c) Izvedeni programi glede vključevanja oseb z mednarodno zaščito

IZVAJALEC	NAZIV PROJEKTA	VREDNOST POGODBE (EUR)
Društvo za razvoj in povezovanje Odnos	Pomoč pri integraciji oseb z mednarodno zaščito	157.210,00
IAŠ, društvo Odnos in Javni zavod Cene Štupar	Praznovanje svetovnega dneva beguncev	79.922,58

Osebe s priznano mednarodno zaščito imajo pravico do obiskovanja 300 ur tečaja slovenskega jezika. Programi so trenutno organizirani tako, da 180 ur tečaja obiskujejo skupaj z državljani tretjih držav. Ta del poteka na podlagi javnoveljavnega programa ZIP. Preostalih 120 ur imajo organiziran ločen tečaj, ki poteka po prilagojenem javnoveljavnem programu »Slovenščina kot drugi in tuji jezik«. V letu 2016 sta tečaj organizirala izvajalca iz Maribora in Ljubljane. Tečaja se je udeležilo 80 oseb z mednarodno zaščito. MNZ namerava z novim javnim naročilom zagotavljati celotno storitev tudi v drugih krajih po Sloveniji.

Za vključevanje oseb s priznano mednarodno zaščito so bili v letu 2016 pripravljene in izvajani naslednji programi:

- pomoč pri integraciji oseb z priznano mednarodno zaščito,
- finančna pomoč osebam z mednarodno zaščito,
- program celostne pomoči osebam z mednarodno zaščito pri vključevanju v slovensko družbo,
- vzdrževanje integracijskih hiš in nakup opreme.

d) Programi, namenjeni osebam, ki so vstopile v Republiko Slovenijo v postopkih premetitve iz Italije in Grčije v letu 2016

V letu 2016 se je začel izvajati Orientacijski program, namenjen osebam, ki so bile v Republiko Slovenije premeščene iz Italije in Grčije. Cilj projekta je omogočiti upravičencem, da pridobijo osnove slovenskega jezika ter se seznanijo z načinom življenja, kulturo in državno ureditvijo. Orientacijski program upravičencem daje osnovo in pripravo na poznejše samostojno življenje in udeležbo v programu učenja slovenskega jezika. Vsak upravičenec je v program vključen največ tri mesece po pridobitvi statusa mednarodne zaščite, in sicer do pet ur na dan. Dejavnosti pri projektu se izvajajo v večjih ali manjših skupinah oziroma individualno ter obsegajo motiviranje uporabnikov za udeležbo v programu, opismenjevanje oseb, ki so nepismene ali slabo pismene v latinici, učenje osnov slovenskega jezika, ki temelji na praktičnem izkustvu in simulaciji pogovora v različnih situacijah,

pomoč pri nastanitvi in uvajanju v samostojno bivanje v integracijski hiši, praktično predstavitev delovanja različnih sistemov, obisk in vpeljavo v institucije. Posebna pozornost pri izvajanju projekta je namenjena otrokom in drugim ranljivim skupinam. Projekt izvaja Slovenska filantropija, ki je bila izbrana na javnem razpisu. Vrednost projekta znaša 487.189,35 EUR in se financira iz sklada AMIF v višini 75 % ter proračuna Republike Slovenije v višini 25 %.

PROGRAM	IZBRANI IZVAJALEC	VREDNOST POGODBE (EUR)	TRAJANJE PROGRAMA
Orientacijski program	Slovenska filantropija	487.189,35	do 30. junija 2018

7.2 Spletna stran www.infotujci.si

V obdobju od 1. januarja do 31. decembra 2016 je spletno mesto obiskalo malo več kot 18.000 uporabnikov. Tistih, ki so stran obiskali prvič, je bilo 67 %, medtem ko je bilo 33 % takih, ki so stran obiskali večkrat. Skupno so pregledali skoraj 70.000 strani, na spletnem mestu pa so se v povprečju zadržali okoli tri minute. Največkrat so iskali vsebine v angleškem jeziku.

8 DRUGE DEJAVNOSTI V SKLOPU EVROPSKIH INSTITUCIJ IN MEDNARODNEGA SODELOVANJA

Predstavniki Urada za migracije so se v letu 2016 udeležili različnih izobraževanj glede mednarodne zaščite in vključevanja ter sodelovali pri pripravi različnih dokumentov in zakonodajnih predlogov EU-politike migracij in mednarodne zaščite, ki so jih organizirali predstavniki EU-institucij (Evropska komisija, Svet EU), EU-agencije za podporo azilu (EASO), Evropske migracijske mreže, Nacionalne kontaktne točke za integracijo ter partnerske mednarodne organizacije (OECD, IOM, UNHCR, ICMPD).

8.1 Twinning projekt: Podpora nacionalnemu azilnemu sistemu Republike Srbije

Javni uslužbenci Urada za migracije so v letu 2016 sodelovali v twinning projektu Podpora nacionalnemu azilnemu sistemu v Republiki Srbiji, ki je bil dodeljen Švedski, Nizozemska in Republika Slovenija (MNZ) pa sta v projektu sodelovali kot partnerja. MNZ je bil odgovoren za implementacijo dveh komponent, in sicer komponente, ki se je nanašala na razvoj pravočasnih in primernih podpornih mehanizmov za vključevanje oseb z mednarodno zaščito v srbsko družbo, ter komponente, ki se je nanašala na pripravo priporočil za razvoj kurikuluma za učenje srbskega jezika in spoznavanje kulture za osebe z mednarodno zaščito.

V letu 2016 so bile skladno s predvideno časovnico izvedene vse obveznosti po projektu. Pet javnih uslužbencev je v Srbiji v 62 delovnih dneh izvedlo devet misij, in sicer:

- štiri misije v povezavi s pripravo programa integracijskih ukrepov za osebe s priznано mednarodno zaščito v Srbiji,
- štiri misije v povezavi s pripravo izhodišč za kurikulum učenja srbskega jezika za osebe s priznано mednarodno zaščito v Srbiji,
- eno misijo v povezavi s pripravo podlag za implementacijo integracijskih ukrepov in programov učenja srbskega jezika v Srbiji.

Znotraj dejavnosti za pripravo programa integracijskih ukrepov za osebe s priznано mednarodno zaščito v Republiki Srbiji so javni uslužbenci s pregledom zakonodaje in drugih dokumentov, izvedbo razgovorov z vsemi relevantnimi deležniki (državnimi institucijami in nevladnimi organizacijami) ter ogledi na samem kraju izvedli analizo stanja in nato pripravili pregled stanja ter priporočila za izvajanje ukrepov integracije oseb s priznано mednarodno zaščito v Republiki Srbiji.

Znotraj dejavnosti za pripravo izhodišč za kurikulum učenja srbskega jezika za osebe s priznано mednarodno zaščito v Srbiji so javni uslužbenci s pregledom zakonodaje in drugih dokumentov, izvedbo razgovorov z vsemi relevantnimi deležniki (državnimi institucijami in drugimi organizacijami) ter ogledi na samem kraju izvedli analizo stanja in nato pripravili pregled stanja ter izhodišča za pri-

pravo kurikulumu učenja srbskega jezika za osebe s priznano mednarodno zaščito v Republiki Srbiji.

8.2 Revizijsko poročilo Računskega sodišča o učinkovitosti in uspešnosti ukrepov za integracijo humanitarnih migrantov⁶

Konec leta 2016 so bile objavljene za MNZ zelo pomembne in pozitivne ugotovitve Računskega sodišča Republike Slovenije, ki je v reviziji preverjalo uspešnost in učinkovitost poslovanja MNZ pri obravnavi prosilcev za mednarodno zaščito in oseb z mednarodno zaščito v letu 2015.

Revizija je pokazala, da je bil MNZ pri obravnavi prosilcev za mednarodno zaščito učinkovit in je o priznanju mednarodne zaščite odločal v skladu s predpisi. Več kot 98 % prošelj za mednarodno zaščito na prvi stopnji je rešil prej kot v šestih mesecih. Izvajanje postopkov odločanja o priznanju mednarodne zaščite, ki se nanašajo na izvedbo sprejema prošnje, izvedbo osebnega razgovora, pridobivanja dokazov in druge dokumentacije za odločanje ter na izdaje odločb, je bilo skladno z Zakonom o mednarodni zaščiti in drugimi podzakonskimi akti.

MNZ je prav tako učinkovito izvajal ukrepe v povezavi z obravnavo oseb z mednarodno zaščito, saj je ob obvladljivem številu oseb z mednarodno zaščito in

⁶ Poročilo Računskega sodišča Republike Slovenije je dostopno tukaj: [http://www.rs-rs.si/rsrs/rsrs.nsf/I/KF89D870C8186E4EEC125807D004E10B5/\\$file/Integracija_migrantov.pdf](http://www.rs-rs.si/rsrs/rsrs.nsf/I/KF89D870C8186E4EEC125807D004E10B5/$file/Integracija_migrantov.pdf).

prizadevnosti zaposlenih na MNZ ter predstavnikov nevladnih organizacij vsem osebam z mednarodno zaščito zagotovil ali ponudil vso predvideno pomoč pri integraciji. Sredstva za izvedbo postopkov ter posameznih ukrepov in projektov za prosilce za mednarodno zaščito in osebe z mednarodno zaščito so bila pregledno evidentirana in gospodarno porabljena.

8.3 Evropska migracijska mreža (EMN)⁷

V letu 2016 je slovenska nacionalna kontaktna točka znotraj večletnega programa EMN 2015-2016⁸, skupaj z drugimi nacionalnimi kontaktnimi točkami, izvedla številne dejavnosti in naloge, med katerimi je treba izpostaviti izdelavo treh študij – študije je pripravila skupaj z na javnem razpisu izbranimi izvajalci ter strokovnjaki z MNZ, Policije, MDDSZ ter MZZ. V zadnji študiji z naslovom *»Programi preseljevanja in humanitarni programi v EU: kaj deluje?«* MNZ ni sodeloval, saj projekta preselitve še ni izvedel.

Zunanji izvajalci in sredstva, namenjena izdelavi študij EMN, v letu 2016:

- *»Vračanje zavrženih prosilcev za mednarodno zaščito – izzivi in dobre prakse«*, zunanji izvajalec: Pravnoinformacijski center – PIC, v vrednosti 3.979,64 EUR,

⁷ Evropska migracijska mreža (v nadaljnjem besedilu: EMN) je bila vzpostavljena z Odločbo Sveta leta 2008 in deluje kot mreža strokovnjakov za migracijo in mednarodno zaščito.

⁸ Za več glej: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/networks/european_migration_network/index_en.htm.

- »Združevanje družinskih članov državljanov tretjih držav v EU«, zunanji izvajalec: Pravnoinformacijski center – PIC, v vrednosti 3.904,00 EUR;
- »Nezakonito zaposlovanje državljanov tretjih držav v EU«, zunanji izvajalec: Pravnoinformacijski center – PIC, v vrednosti 3.904,00 EUR.

V letu 2016 je slovenska nacionalna kontaktna točka sodelovala tudi pri pripravi različnih dokumentov ter poročil EMN. Člani so sodelovali na 16 zasedanjih EMN, med drugim tudi na zasedanjih delovne skupine EMN za komuniciranje z mediji, v skupini za vračanje (EMN REG), na izobraževanjih za vzpostavljanje novega EU-sistema za informiranje o vračanju (IRMA) ter na konferenci za reševanje problematike državljanov tretjih držav v EU, ki so brez državljanstva (konferenco je organiziral UNHCR v sodelovanju z EMN). Dokumenti so dostopni na spletni strani EMN http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/networks/european_migration_network/index_en.htm ter spletni strani slovenske nacionalne kontaktne točke <http://emm.si>, ki je sofinancirana z evropskimi sredstvi.

8.4 Evropski urad za podporo azilu (EASO)

Uslužbenci Urada za migracije so se v letu 2016 udeležili 35 sestankov glede ukrepov pri mednarodni zaščiti in razprave o nadaljevanju vzpostavljanja skupnega evropskega azil-

nega sistema (CEAS)⁹. V sklopu EASO so se udeležili zasedanj, ki so bila namenjena podpri na novo ustanovljene mreže za izvajanje Dublinske uredbe – Dublin III. in na katerih so oblikovali izobraževalni modul ter analizirali najnovejše statistične podatke, razprave o izvajanju nalog Azilne intervencijske skupine ter o nastanitvenih zmogljivostih držav članic, pa tudi drugih izobraževanih modulov, ki se izvajajo znotraj EASO. Sodelovali so v delovnih skupinah za azil v Svetu EU pri obravnavi predloga za ustanovitev Evropske agencije za azil¹⁰, prenovi kvalifikacijske uredbe, prenovi Dublinske uredbe ter v razpravah o predlogu Uredbe o ustanovitvi okvira Unije za trajno preselitev in delovanje EURO-

⁹ Maja 2016 je Evropska komisija predstavila paket zakonodajnih predlogov za vzpostavitev skupnega evropskega azilnega sistema (CEAS), in sicer:

- predlog Postopkovne uredbe (predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi skupnega evropskega seznama varnih izvornih držav za namene Direktive 2013/32/EU Evropskega parlamenta in Sveta o skupnih postopkih za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite in o spremembi Direktive 2013/32/EU),
- predlog prenove Receptijske direktive (predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o standardih za sprejem prosilcev za mednarodno zaščito (prenovitev), KOM(2016)465, končna),
- predlog Kvalifikacijske uredbe (predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičene do mednarodne zaščite, glede notnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite ter o spremembi Direktive Sveta 2003/109/ES z dne 25. novembra 2003 o statusu državljanov tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas, KOM(2016)466, končna);
- Predlog prenove Dublinske uredbe (predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vložijo državljani tretje države ali oseba brez državljanstva (prenovitev), KOM(2016)270, končna, KOM(2016)272, končna);
- Uredba Sveta (EU) 2015/1589 z dne 13. julija 2015 o določitvi podrobnih pravil za uporabo 108. člena Pogodbe o delovanju Evropske unije (kodiificirano besedilo).

¹⁰ Predlog Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o Agenciji Evropske unije za azil in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 439/2010, KOM(2016)271, končna.

DAC. Kot del izvajanja pilotnega projekta premestitve so uslužbenci Urada sodelovali tudi na ad hoc zasedanjih, na katerih so si države članice izmenjale informacije o številu oseb, prosilcev za azil, ki so bili premeščeni iz Italije in Grčije ter trajno preseljeni iz Turčije. Sodelovali so tudi na različnih izobraževanjih v povezavi z najnovjšimi migracijskimi trendi, integracijo prosilcev za azil in upravičencev do mednarodne zaščite, predvsem mladoletnikov brez spremstva, ki so jih organizirale Evropska komisija, UNHCR ter OECD.

8.5 Evropska integracijska mreža (EIM)

Kontaktne točka Republike Slovenije za integracijo se je v letu 2016 udeležila dveh srečanj. Prvi sestanek je v obdobju nizozemskega predsedstva Svetu EU potekal maja v Amsterdamu, kjer je bil predstavljen osnutek Akcijskega načrta za integracijo priseljencev, s poudarkom na spoštovanju evropskih vrednot. Drugi sestanek v oktobru je potekal v prenovljeni obliki, in sicer pod novim nazivom: kontaktne točke Evropske integracijske mreže. Na sestanku so imenovane kontaktne točke držav članic potrdile delovni program za leto 2017, narejen na podlagi vprašalnika, ki so ga izpolnile države članice. V prihodnosti bodo tako poleg rednih sestankov organizirani tudi študijski obiski in tematski seminarji. S preoblikovanjem nacionalnih kontaktnih točk za integracijo v kontaktne točke Evropske integracijske mreže želi Evropska komisija doseči poglobljeno izmenjavo informacij na širokem področju integracije beguncev in državljanov tretjih držav.

